

Informatienota voor de raad

Datum 8 februari 2022

Onderwerp	concept-Startdocument 'Gebiedsgerichte aanpak Noordwest Overijssel'
Versienummer	V .

Portefeuillehouder Ed Anker

Informant A.C. Vedder

Afdeling Ruimte en Economie

Telefoon 038 498 2903

Email A.Vedder@zwolle.nl

Bijlagen

- bijlage 1: concept-Startdocument 'Gebiedsgerichte aanpak Noordwest Overijssel'
- bijlage 2: Gebiedsanalyse voor Noordwest Overijssel

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. kennis te nemen van het concept-Startdocument 'Gebiedsgerichte aanpak Noordwest Overijssel'

Datum 8 februari 2022

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Vanaf februari 2021 werken we met 18 andere organisaties (overheden en maatschappelijke organisaties) samen in de 'Gebiedsgerichte aanpak Noordwest Overijssel'. Dit onder regie van de provincie Overijssel. De aandacht van de aanpak ligt op landbouw, natuur, water, recreatie en andere bedrijvigheid. De aanpak zet uiteindelijk in op een vitaal en leefbaar platteland. Vanuit een integrale blik ligt de focus op het:

- Terugdringen van veenbodemdaling en daarmee uitstoot van broeikasgassen (m.n. CO₂) (Klimaatakkoord);
- Terugdringen van de stikstofemissie vanuit het programma Gebiedsgerichte Aanpak Stikstof (Wet stikstofreductie en natuurherstel).

Het doel van de gebiedsgerichte aanpak is te komen tot een integraal toekomstperspectief en gebiedsagenda met een uitvoeringsstrategie voor Noordwest Overijssel.

Een belangrijke tussenstap om te komen tot dat toekomstperspectief is het opstellen van het concept-Startdocument (bijlage 1). Zowel de opgaven (het *wat*) als het proces (het *hoe*) staan erin beschreven. Dit als concrete uitwerking van eerder bepaalde uitgangspunten.

Belangrijke bouwsteen voor het startdocument was een 'Gebiedsanalyse voor Noordwest Overijssel' (bijlage 2) met daarin de belangrijkste opgaven voor het gebied. Ook zijn drie deelgebieden bepaald met elk een eigen deelgebiedcommissie, waar de opgaven per deelgebied prominent aan de orde zijn gekomen en besproken. Eén van die deelgebieden ligt deels op Zwolse grondgebied en heet 'Polder Mastenbroek en Kamperveen'.

De deelgebiedcommissies hebben de Gebiedsanalyse mede vorm gegeven en daarover de bestuurlijke Regiegroep Noordwest Overijssel geadviseerd. De conclusies van de Gebiedsanalyse zijn opgenomen in het concept-Startdocument dat ter informatie aan u voorligt. Alle 19 partners bespreken in hun besturen of zij hiermee kunnen instemmen, waarmee zij zich committeren aan de opgaven en de werkwijze, als beschreven in het concept-Startdocument (inclusief Gebiedsanalyse) voor de Gebiedsgerichte aanpak Noordwest Overijssel. Op 6 april aanstaande wordt in de regionale bestuurlijke Regiegroep om onze instemming op dit Startdocument gevraagd.

We hebben het voornemen daar positief op te reageren, maar stellen u vooraf met deze informatiebrief in de gelegenheid om kennis te nemen van het concept-Startdocument met gebiedsanalyse.

Kernboodschap

Overheden en maatschappelijke partners werken vanuit een gebiedsgerichte aanpak onder regie van de provincie Overijssel samen aan een integraal Toekomstperspectief en gebiedsagenda met een uitvoeringsstrategie voor Noordwest Overijssel. Doel is een leefbaar en vitaal platteland, dat economisch, ecologisch, milieutechnisch en waterhuishoudkundig duurzaam is en goed is om te wonen, werken en recreëren. Focus ligt op het terugdringen van veenbodemdaling en stikstofemissie, zoals in de inleiding van deze informatienota staat genoemd.

Datum 8 februari 2022

Het concept-startdocument beschrijft de aanpak hoe te komen tot het Toekomstperspectief en gebiedsagenda met toekomstperspectief. Zowel de inhoudelijke opgaven als de aanpak staan daarin centraal.

Consequenties

Als gemeente hebben we een belangrijke rol bij deze gezamenlijke aanpak. We hebben weliswaar niet voor alle opgaven een wettelijke bevoegdheid of verantwoordelijkheid. Maar we zien wel hoe juist op lokaal niveau de opgaven samenkomen en hoe dit onze (agrarische) ondernemers en inwoners raakt. We vinden dat overheden gezamenlijk verantwoordelijkheid moeten voelen voor het geheel en dat partijen de regie kunnen pakken op onderdelen, ook als ze er niet persé over gaan. Vanuit deze insteek zijn voor de gemeente Zwolle een aantal aspecten van belang.

1. De Zwolse Omgevingsvisie als kader voor de gebiedsgerichte aanpak Noordwest Overijssel

De gemeenteraad van Zwolle heeft op 13 september 2021 de Omgevingsvisie Zwolle 'Ons Zwolle van Morgen' vastgesteld. Hierin staat de gewenste ontwikkeling van de fysieke leefomgeving van de gemeente Zwolle. De Omgevingsvisie vormt voor de gemeente Zwolle het afwegingskader en input voor het verdere verloop van de 'Gebiedsgerichte Aanpak Noord West Overijssel'. Mogelijk nieuwe inzichten uit het traject van de gebiedsgerichte aanpak Noordwest Overijssel met effect op fysieke leefomgeving verwerken we in een update van de Zwolse Omgevingsvisie.

Als gemeente maken we onderdeel uit van de deelgebied Commissie Mastenbroekerpolder en Kamperveen. Vanuit de Omgevingsvisie zijn voor dit gebied een aantal opgaven van belang: behoud en duurzame ontwikkeling van de agrarische sector, het maken van goede recreatieve verbindingen vanuit de stad Zwolle, behoud van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden en biedt ruimte in het gebied voor maatregelen in het kader van klimaatadaptatie.

2. Afstemming met het lopende het verstedelijkingsonderzoek Regio Zwolle

De gebiedsgerichte aanpak gaat vooral op de opgaven die spelen in het landelijk gebied. Te denken valt aan stikstof, veenweide landbouw, klimaat, natuur etc. In dit kader zien wij ook een nauwe relatie met diverse stedelijke opgaven. Stad en land zijn nauw aan elkaar verbonden. Op regionaal niveau werken we ook aan een verstedelijkingsstrategie en het Gebiedsgerichte MIRT-onderzoek bereikbaarheid Zwolle e.o. Een goede afstemming tussen het ontwikkelen van die strategie en het onderzoek in relatie tot de gebiedsgerichte aanpak is erg belangrijk. De opgaven die in beide trajecten aan de orde komen hebben uiteindelijk betrekking op de fysieke leefomgeving en moeten dus in samenhang/integraal bekeken worden.

3. Impact op de Zwolse stikstofstrategie stikstof

Ook de Zwolse Ontwikkelstrategie Stikstof heeft baat bij de doelen van de Gebiedsgerichte Aanpak Noord West Overijssel. Stikstofreductie in het landelijk gebied zal deels ten bate komen van de natuur, maar kan ook worden 'uitgeruild' naar andere sectoren zoals woningbouw en infrastructuur. Het gemeentelijk Stikstofteam heeft de afgelopen anderhalf jaar veelvuldig contact gehad met agrariërs rondom Zwolle die open staan voor dergelijke transacties van stikstofrechten. De GGA NOW is één van de platforms waarin die uitwisseling integraal kan worden afgewogen en gemaakt.

4. Relatie met het onlangs gesloten regeerakkoord

Datum

8 februari 2022

Inmiddels zijn de nieuwe kabinetsplannen voor de klimaatopgave en de stikstofaanpak op hoofdlijnen bekend. Deze steken ook in op integrale aanpak van de problematiek in het landelijk gebied en sluiten dus aan bij het gebiedsproces voor Noordwest Overijssel, zoals dat in het concept-Startdocument is beschreven. Als de rijksplannen in de loop van 2022 verder zijn uitgewerkt, zal in de bestuurlijke Regiegroep Noordwest Overijssel worden besproken hoe deze ingepast kunnen worden in de Gebiedsgerichte aanpak Noordwest Overijssel.

Financiën

Om de ambities en doelen voor de gebiedsgerichte aanpak te kunnen realiseren zijn meerdere geldstromen van belang. Juist een gebiedsgerichte aanpak helpt om op een integrale en doelmatige wijze financiële middelen in te zetten. Zo heeft het rijk impulsgelden beschikbaar gesteld voor maatregelen die op korte termijn genomen kunnen worden én daarmee een impuls geven aan de opgave om de CO₂-uitstoot door de oxidatie van veen terug te brengen. Noordwest Overijssel heeft hiervoor 15 miljoen euro ontvangen. Vanuit de provincie Overijssel wordt voor dit doel (impulsgelden Klimaatakkoord) aanvullend 19 miljoen euro bijgedragen, uit bestaand provinciaal budget voor de Natura 2000 opgave.

Conform het door Provinciale Staten vastgestelde Statenvoorstel Investeringsvoorstel Aanpak Stikstof (2020/1101921) is er voor het hele programma GGA-stikstof 5,83 miljoen euro beschikbaar voor onder meer het starten van een gebiedstafel en het opstellen van een gebiedsanalyse en een gebiedsagenda in Noordwest Overijssel.

Tenslotte is in het provinciale Coalitieakkoord 3 miljoen euro opgenomen voor de veenweideproblematiek. Op basis van het gebiedsproces 'Gebiedsgerichte aanpak Noord West Overijssel' doet gedeputeerde staten een voorstel aan provinciale staten hoe (een deel van) deze middelen te besteden.

De inzet van de gemeente Zwolle aan de gebiedsgerichte aanpak is vooralsnog georganiseerd in de bestuurlijke en ambtelijke betrokkenheid. Mochten financiële middelen nodig zijn dan zoeken we dat in eerste instantie in bestaande budgetten vanuit lopende beleidsprogramma's. Wanneer dit niet toereikend is dat volgt een voorstel via de begrotingscyclus.

Communicatie

De Gebiedsgerichte aanpak Noordwest Overijssel is organisch gegroeid en bestaat nu uit 19 partners, overheden en regionale maatschappelijke organisaties. Dit zijn de organisaties die deelnemen aan de Regiegroep (bestuurlijke tafel) en het Programmateam (ambtelijke tafel). Het gebied is opgedeeld in 3 deelgebieden, elk met een eigen Deelgebiedscommissies onder voorzitterschap van een wethouder en met participatie van overheden, lokale en regionale organisaties. De Deelgebiedscommissies spelen eveneens een belangrijke rol in de planvorming naar een Toekomstperspectief voor hun deelgebied en bij lokaal onderzoek en pilotprojecten. De gebiedsinitiatieven kunnen zowel binnen als buiten de Deelgebiedscommissies ontstaan en daarmee kunnen ook andere inwoners van de deelgebieden directe partners in de Gebiedsgerichte aanpak Noordwest Overijssel worden. Tenslotte zullen inwoners in meer (adviseren) of mindere (informerende) mate worden betrokken. Verder gaan we ook een communicatieplan maken op korte termijn.

Datum 8 februari 2022

Vervolg

Op 6 april bespreekt de bestuurlijke Regiegroep de reacties van de partners en neemt vervolgens een besluit over het definitieve Startdocument, dat de start vormt voor het gezamenlijk werken aan de doelen en opgaven. In deze Regiegroep wordt de gemeente Zwolle vertegenwoordigd door de portefeuillehouder Ruimtelijke Ordening.

Openbaarheid

De informatienota is openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer